

γλωσσᾶς ἐπίθ. σύνθηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) γλωσ-θᾶς Κύπρ. γλουσσᾶς σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γλωχᾶς Πελοπν. (Μάν.) Θηλ. γλωσσοῦ σύνθηθ. γλουσσοῦ σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γλωτσοῦ Χίος (Νένητ.) γλωστροῦ Πόντ. Οὐδ. γλωσσάδικο Λεξ. Δημητρ. γλωσσούδικο σύνθηθ. γλουσσούδ'κου Στερελλ. (Ῥπάτ. κ.ά.) γλουσσούθ'κου ἐνιαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὦ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶ τ ο ς. Ὁ τύπ. γ λ ὦ σ σ ᾶ ς καὶ εἰς Δουκ. Τὸ οὐδ. γ λ ὦ σ σ ᾶ δ ι κ ο ἐκ τοῦ πληθ. γ λ ὦ σ σ ᾶ δ ε ς, τὸ δὲ γ λ ὦ σ σ ο ὕ δ ι κ ο ἐκ τοῦ θηλ. γ λ ὦ σ σ ο ὕ.

1) Ὁ ἔχων γλῶσσαν ἀκρατῇ, ὁ λάλος, ὁ φλύαρος σύνθηθ.: "Αἰ, μωρ' γλωσσᾶ, δίνε τὸ ἀπὸ δῶ (= φύγε ἀποδῶ) Πελοπν. (Γαργαλ.) Νὰ δὴ γαστιβώνης τῇ γόρῃ σου, γιατί μοῦ φαίνεται πὼς θὰ γίνῃ γλωσσοῦ (γαστιβώνω = κάμνω ἔντονες παρατηρήσεις, ἐπιπλήττω) Πελοπν. (Νεάπ.) Εἶρ γλωσσᾶ τητερί (αὐτὸς εἶναι γλωσσᾶς) Τσακων. (Χαβουτσ.) Τί γλωσσοῦ ἀπού'σι! (τί γλωσσοῦ ποὺ εἶσαι!) Στερελλ. (Ῥπάτ.) Ἐχει μία γυναῖκα γλωσσοῦ, ὁ Θεὸς νὰ ζε φυλάῃ Πελοπν. (Μάν.) Τοῦ πιρίμινα ἀπού'σένα τῇ γλουσσοῦ Μακεδ. (Θεσσαλον.) Ἐφτῇ ἡ γλωσσοῦ ἔμ παύγει νὰ γλωσσοτρώῃ τοὺς ἄλλους μέραν νύχταν Κῶς (Καρδάμ.) Μ' αὐτῇ δ' γλουσσοῦ τὰ βάλις; Σάμ. Ἡ κοπέλλα εἶμ πάρα πολ-λὸν γλῶσσοῦ Χίος. Καὶ μιὰ γλῶσσοῦ νὰ ναι καὶ νὰ ν' ἀπὸ οἰκογένεια γλῶσσοῦδω, λέει «σὸι σὸι πάει τὸ βασίλειον» Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Γνωμ. Ὁ Θεὸς νὰ ξεμιστεύγει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ νερό, ἀπὸ φωτιά, ἀπὸ γλωσσοῦ γυναῖκα καὶ ἀπὸ ἀσποντίας πόρτα (ξεμιστεύγει = διασώζει, ἀσποντία = ἐχθρική). Κρήτ. (Μόδ.) Ὁ καπνὸς καὶ ἡ γλωσσοῦ διώχνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ σπῖτι του (ἐπὶ διχονοίας συζυγικῆς) Πελοπν. (Πάτρ.)

Τῇ γλωσσοῦ γυναῖκα | ἀκριβὰ τήνε χαιρέτα (πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται αἱ πολλαὶ ἐπαφαὶ μετὰ γλωσσάλγων γυναικῶν). Κρήτ.

Ὁ βοριάς γράζει τὰ νέφη κ' ἡ γλωσσοῦ τὰ λόγια φέρνει Ἀμοργ.

Ἡ πρόστιχια 'ς τὸ παλάτι | κ' ἡ γλωσσοῦ 'ς τὸ σοκάκι (εὐκολωτέρα ἢ μετ' ἀνθηθίκου ἢ μετὰ γλωσσώδους γυναικὸς συζήτησις) Κρήτ. (Κυδων.)

Καὶ τὸ Σαββατοκύριακο τὸ καλομοιρασμένο (ἐνν.γεννᾶται) καὶ τῇ Δευτέρᾳ ὁ γλωσσᾶς ὁ πενταλαβωμένος (πενταλαβωμένος = ἐπιληπτικός, νευρασθενής) || Ἀσμ.

Πλὴν εὐκολὰ βορεῖ κανεὶς βοννὸ νὰ 'σοπατήσῃ παρὰ τῇ γλῶσσαι μῖς γλωσσοῦς νὰ δὴ βεριορίσῃ Κρήτ. (Νεάπ.) Ἡ σημ. καὶ εἰς Δουκ. Συνών. γ λ ὦ σ σ α ρ ᾶ ς 1, γ λ ὦ σ σ ᾶ ρ η ς, γ λ ὦ σ σ ᾶ ς 1, γ λ ὦ σ σ ῖ ᾶ ρ η ς, γ λ ὦ σ σ ο κ ο π ᾶ ν α 2, 3, σ τ ο μ ᾶ ς. 2) Γλωσσομαθῆς Πελοπν. (Πιάν.) β) Ὁ διερμηνεὺς Α. Τραχυλαντ. εἰς Ν. Ἔστ. 21 (1936), 109. 3) Ὡς οὐσ., τὸ πτηνὸν Ἰυγξ, τὸ κοιν. μυρμηκοφάγος Κάρπ. Κρήτ. Μῆλ. Πελοπν. (Καρδάμ. Λεῦκτρ. Ξεχώρ. Σαηδόν. κ.ά.) Συνών. ἀ γ ι ο π ο ὕ λ λ ι, ἀ ν α γ ε λ ᾶ σ τ ρ α, γ λ ὦ σ σ α 11, γ λ ὦ σ σ α ρ ᾶ ς 2, κ α λ λ ι α γ ὁ ς, μ ε ρ μ η γ κ ο λ ὁ γ ο ς, μ ε ρ μ η γ κ ο φ ᾶ γ ο ς, σ τ ρ α β ο λ α ῖ μ η ς. 4) Ὡς οὐσ. ἐπίσ., εἶδος φυτοῦ θαμνώδους, ἐκ τῶν κλάδων τοῦ ὁποῦ πλέκονται ἀλειυτικά καλάθια, κύρτοι Πελοπν. (Μάν.) Συνών. κ ρ ι β ο β ο υ λ ῖ ᾶ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπὶ τὸν τύπ. Γλωσσᾶς Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Μακεδ. (Θεσσαλον.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Τοῦ Γλωσσᾶ Κύπρ.

γλωσσᾶτος ἐπίθ. Ἀθῆν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὦ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶ τ ο ς.

Ὁ ἀπολήγων εἰς γλωσσοειδεῖς ἐξοχάς, ἐπὶ ἐνδυμάτων ἢ ἄλλων κεντητῶν ἐργοχείρων ἐνθ' ἄν.: Τὸ 'κοψε γλωσσᾶτο τὸ φουστάνι τῆς Ἀθῆν. Ἐβαλε χαρτιὰ γλωσσᾶτα τριανταφυλλιά 'ς τὸ τζάκι αὐτόθ. Τίς ξω'υρᾶτες κάλτσες τίς λένε καὶ γλῶσσοῦτες (ξω'υρᾶτες = ἐξωγυράτες = με γύρους πρὸς τὰ ἔξω) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐνα γλωσσᾶτο γαρτσάκι 'τονε ἡ δουλειά μου ὅλη δὴν ἐβδομάδα αὐτόθ.

γλωσσέας ἐπίθ. Κύθηρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὦ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έ α ς, διὰ τὴν ὅπ. βλ. -ε ᾶ ς.

Γ λ ὦ σ σ ᾶ ς 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ντὸ πολλὰ γλωσσέας εἶσαι! (τί πολὺ φλύαρος εἶσαι!) Τραπ. β) Εὐγλωττος, παρρησιαστικός Πόντ. γ) Ὑβριστής, αὐθάδης Κύπρ. Πόντ. (Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.)

γλωσσερός ἐπίθ. ἐνιαχ. θηλ. γλωσσεροῦ Πόντ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὦ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ρ ὁ ς.

Ἐπὶ γυναικός, ἡ λάλος, ἡ φλύαρος. Συνών. γ λ ὦ σ σ ο κ ο π ᾶ ν α, γ λ ὦ σ σ ο ὕ, π α π ο υ τ σ ὁ σ τ ο μ η, σ τ ο μ ο ὕ.

γλωσσεύω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἰμ. Σταυρ.) γλωσσεύγω Ἀνδρ. Θήρ. κ.ά. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γλωσσεύου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Μέσ. γλωσσεύουμι Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Δράμ. Νευροκόπ.) γλωσσεύομαι Θήρ. Μύκ.

1) Γ λ ὦ σ σ ῖ ᾶ ζ ω 1, τὸ ὅπ. βλ., Μακεδ. (Δράμ. Νευροκόπ. Σέρρ. κ.ά.): Δέν τοῦ γλῶσθις τοῦ φατ; 2) Λέγω πολλὰ καὶ αὐθάδῃ, αὐθαδιάζω, ἀντιλέγω ἀναιδῶς πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἰμερ. Σταυρ.): Μοῦ γλῶσσεφενε τσαὶ τὴν ἡβγαλα τῇ δούλᾳ μου Ἀνδρ. Γλωσσεῦ' τοὺν ἄντρα τ'ς Θεσσ. (Ζαγορ.) Ἡ νύφε γλωσσεῦ' τὴν πεθερὰν ἀτ'ς Ἰμερ. Τὰ μωρὰ πολλὰ γλωσσεῦ'νε Σταυρ. Ἀπού' μ'κουδ' ἔμαθι νὰ γλουσσεῦ' τσ' μιγαλύτιρ' Σαμοθρ. 3) Κακολογῶ, ὑβρίζω Λεξ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. Συνών. γ λ ὦ σ σ ῖ ᾶ ζ ω 3α, β, γ λ ὦ σ σ ο κ ο π α ν ὦ 5, κ α κ ο λ ο γ ὦ, κ α κ ο κ ρ ῖ ν ω. 4) Περιπίπτω εἰς τὴν κακολογίαν τῶν ἄλλων Θράκ. (Σηλυβρ.)

γλωσσιᾶ ἡ, Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὦ σ σ α.

1) Φλυαρία, φληνάφημα Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. 2) Κακολογία Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. Συνών. γ λ ὦ σ σ ο τ ρ ω γ ο ὕ δ α, γ λ ὦ σ σ ο τ ρ ω γ ο ὕ ρ α, γ λ ὦ σ σ ο φ α γ ο ὕ ρ α, κ α κ ο γ λ ὦ σ σ ῖ ᾶ.

γλωσσιάζω Πελοπν. (Αἶγ. Ἀνδρίτσ. Κόκκιν. Κοντογόν. Παιδεμέν. Πυλ. Τριφυλ. Χατζ. κ.ά.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλοπαιδ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. γλουσσιάζου Α. Ρουμελ. Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν. Ψαχν.) Ἡπ. (Ἀγναντ. Ζαγόρ. Ἰωάνν. Κουκούλ. Πλατανοῦς. κ.ά.) Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μοσχᾶτ. κ.ά.) Θράκ. (Αἶν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. κ.ά.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀχυρ. Φθιώτ. κ.ά.) γλωσσάζω Ἰθάκ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Κλειτορ. Παιδεμέν. κ.ά.) γλουσσάζου Σάμ. γλουσθάζου Ἡπ. (Βίτσ. Ζαγόρ. κ.ά.) γλωχιάζου Πελοπν. (Μάν.) γλωσσάου Εὐβ. (Βρύς.)

